

Motion till riksdagen

1989/90:Ub587

av Bengt Kronblad (s)

Högskoleutbildning inom skuldsaneringsrätt

Det är ett känt faktum att allt fler privatpersoner (och familjer) hamnat eller kommer att hamna i den s.k. skuldfällan. Ett flertal undersökningar och utredningar belyser detta, bl.a. Konsumentverkets rapport 1989/90:1 "Hushåll i ekonomisk kris". En utredning 1986 från socialdepartementet visar att ca. 8 % (siffran torde vara större i dag) av bidragssökande är sådana människor som har inkomster en bra bit över existensminimum, men som ändå inte klarar sin ekonomi på grund av att räntor och amorteringar på framför allt stora konsumentlån stiger mera än man förmår betala av (=skuldfällan). Anledningen till denna utveckling är väl känd och skall ej redogöras för här.

Staten har reagerat på detta växande samhällsproblem framför allt genom förebyggande åtgärder. Så har t.ex. inrättats en Spardelegation, man har tillsett en utredning som tagit fram förslag till restriktioner på konsumentkreditområdet, etc. Vidare har man ålagt kronofogdemyndigheterna att arbeta med förebyggande verksamhet, framför allt genom information i skolor. Utredning pågår också för införande av ett skuldsaneringsinstitut.

De ovannämnda åtgärderna kommer förhoppningsvis att på sikt få avsedd effekt. På kort sikt kommer dock antalet människor i eller på väg in i skuldfällan att fortsätta öka på grund av redan tagna krediter. Stigande räntor kombinerade med minskade ränteavdrag drabbar i detta avseende inte minst de som i dag lever "på marginalen".

Förutom de sociala, psykologiska och naturligtvis ekonomiska problem som drabbar personerna i fråga, växer också trycket på den samhällsapparat och de handläggare inom statlig och kommunal förvaltning som skall "ta hand" om dessa människor. Hos såväl socialförvaltning, hemkonsulent- och konsumentsekreterarverksamheten inom kriminalvården och kronofogdemyndigheterna känner man redan av detta. Även institutioner som ägnar sig åt själslig och kroppslig vård, dvs. kyrkan och sjukvården, får mer att göra med människor i ekonomisk kris. Ofta kanske samma person vänder sig till flera institutioner som ovetande om varandra handlägger ärendet.

Eftersom problemet med skuldsanering och skuldrehabilitering är relativt nytt och outforskat samt att det delvis berör också nya samhällsgrupper – de utåt sett socialt etablerade människorna, som handläggare inom socialtjänsten inte brukar möta så ofta – ställs nya kunskapskrav. Den traditionella utbildningen på högskolan för blivande socialsekreterare saknar detta samlade grepp om en skuldsatts mangfasetterade problem. Som handläggare av

skuldsatta personers problem kommer man in på många olika områden av rättslig och ekonomisk natur; exempelvis

- gränserna för den kommunala kompetensen vad gäller borgen och garantier,
- inkassorätt,
- skatterätt med regler om existensminimum, jämkning, avdrag m.m.
- exekutionsrätt/obeståndsrätt, främst reglerna för utmätning samt konkurs och ackord.

Detta nya kunskapsfält, som är en skärningspunkt av frågor inom civilrätt, ekonomi, socialrätt och kommunalrätt förtjänar beteckningen skuldsaneringsrätt.

För att rusta handläggare av skuldsatta människors problem och för att tillvarata samhällets resurser på ett effektivt och kostnadsbesparande sätt fordras en rationell och enhetlig utbildning i ämnet skuldsaneringsrätt. Denna utbildning torde också utöver kommuner och fackliga organisationer kunna bli intressant för banker, försäkringsbolag, finansinstitut, m.fl.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ett nytt ämne benämnt skuldsaneringsrätt inrättas inom högskolan.

Stockholm den 24 januari 1990

Bengt Kronblad (s)

Mot. 1989/90
Ub587